

Kolega

INFORMATOR ZRZESZENIA ZAWODOW BUDOWLANYCH

NUMER: 16 LISTOPAD 2008

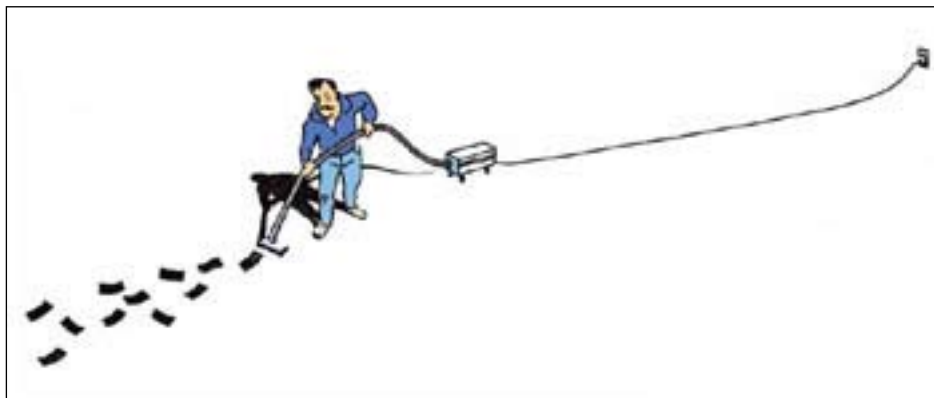
Czarna praca kwitnie wśród Polaków

Wiecej niz co czwarty polski pracownik w Kopenhadze pracuje na czarno albo nie wie czy placi podatek dochodowy. Taki rezultat pokazuje anonimowe badanie przeprowadzone przez tygodnik A4, blankiety zostaly rozdane przed kosciolem na Amager.

Bez rachunku. Czarna praca i wypłata wypłacana w gotówce należą do codzienności wśród Polaków pracujących w rejonie Kopenhagi. Na podstawie badania, praca na czarno jest tak popularna, 17% uczestników badania

odpowiedziało, że pracuje na czarno, a 9% nie wie czy pracuje na bialo czy na czarno. Aby wesprzec te dane, odpowiedzieli także Polacy czy placi podatek dochodowy: 7 na 10 odpowiada – tak, lecz 15% odpowiada – nie i 13% nie wie. Innymi słowami odpowiedzi pokazują obraz, że 25%, odpowiadające co czwartemu Polakowi, że potwierdza lub nie chce odrzucić, że pracuje nielegalnie, obojętnie czy to nazwać na czarno lub nie opłaca podatku dochodowego. Ponadto badanie pokazuje, że 3 na 10 Polaków otrzymuje wypłatę do ręki w gotówce.

Dla Tina Møller Madsen z 3F service, hotel, restauracja jest to czysty znak, że to czarna praca. "To nie jest normalne otrzymywać wypłatę gotówką. Dzisiaj wszystko wykonuje się elektronicznie księgowość, karty

wypłat i przekazy bankowe. Jeśli ktoś otrzymuje wypłatę gotówką to można mówić o ekstremalnie "starej firmie" albo, że wypłata jest czarna. Ja trzymam się bardziej drugiej możliwości".

Wcześniej podaliśmy, że 3 na 10 Polaków zostało oszukanych jeden albo wiele razy przez swojego pracodawcę w Danii.

Czarna branża sprzątajaca. Według niektórych uczestników badania, którzy rozszerzyli swoje odpowiedzi to wszystko z powodu biedy i konieczności.

"Ja pracuję na czarno, bo nie mam innego wyjścia" – mówi polski budowlaniec, inny "pracuje ekstra na czarno bo zarabiam za mało jako roznosiciel gazet", inna 43-letnia Polka wskazuje, że praca na czarno jest bardzo znana i popularna wśród rodzaków, ponieważ ich jedyny

cel pobytu w Danii to zarobienie pieniędzy, "Ja spotykam często ludzi którzy, wybrali to sami, lecz także są tacy którzy, nie mają innego wyjścia ponieważ nie mówią po duńsku i nie znają prawa oraz przywilejów i obowiązków".

Według badania praca na czarno jest bardzo popularna przy sprzątaniu, gdzie aż 46% przyznaje, że pracuje na czarno. Realnie więcej ponieważ wielu uczestników badania nie odpowiedziało na pytanie lub nie wie i tylko 26% odrzuca pracę na czarno.

Tina Møller Madsen z 3F nie jest zaskoczona, że tak dużo pracuje na czarno w branży sprzątajacej, "W Danii wystarczy posiadać miotłę i wiadro i można rozpocząć firmę sprzątajaca. Jest to duży rynek takich firm, gdzie pracuje się na czarno i bialo.

Jest to wielki problem dla całej branży bo to daje nierówną konkurencję, kiedy niektóre firmy płacą czarne pieniądze zatrudnionym". Badanie pokazuje, że czarna praca w branży sprzątajacej jest bardzo popularna szczególnie wśród polskich kobiet, które przebywają w Danii dłużej niż rok.

Rynek czarnej pracy. W budownictwie praca na czarno jest niższa procentowo i podobna do poziomu dunczyków pracujących na czarno. 14 % polskich budowlanców przyznaje, że pracuje na czarno, a 11 % nie wie czy ich praca jest czarna. Lisbet Hedelund ze Skattecenter w Kopenhadze nie jest zaskoczona danymi anonimowego badania, " Kiedy ja patrzę na place budów gdzie przeprowadzamy kontrole wcale mnie to nie zaskakuje, że tak dużo Polaków zarabia czarne pieniądze. Spotykamy się z tym, że niektórzy próbują uciec inni mówią, że ich papiery nie są w porządku bo dziś dopiero zostali zatrudnieni". Ona podkreśla, że to nie tylko obcokrajowcy zachowują się w ten sposób na kontrolowanych budowach." Widzimy często, że czarne i białe pieniądze są kombinacją dochodu. Jest się zatrudnionym w formie jako pracownik i stawka godzinowa z której opłacany jest

Pracujący na czarno w branżach:	w %
Sprzątanie kobiety	54%
Sprzątanie wszyscy	46%
Rolnictwo (mała ilość uczestników)	33%
Sprzątanie mężczyźni	25%
Kobiety ogólnie	23%
Mężczyźni ogólnie	15%
Budownictwo	14%
Inne branże	19%

Jak otrzymujesz wypłatę:	w %
Gotówka	30%
Konto bankowe	68%
Check	0%
Bez odpowiedzi	2%

podatek dochodowy, ponadto ma się część godzin które nie są opisane na odcinku wypłaty. Tutaj wypłata jest czarna i niższa i pracodawca oraz pracownik dzieli się nieopłaconym podatkiem. Aby firma mogła wypłacić czarną pensję musi ona także otrzymywać czarne dochody. Pierwszym podstawowym czynnikiem czarnych pieniędzy jest często praca dla prywatnych klientów".

Zlikwidowanie pracy na czarno jest niemożliwe. W obecnym momencie Skat rozpoczął akcje – polowanie na czarną pracę. Ambicją jest skontrolowanie 500 – 1000 firm w Kopenhadze, które pracują w branży budowlanej, sprzątajacej, hotelowej i restauracyjnej. Kent Sø-

rensen ze Skatu nie potrafi powiedzieć z góry ile czarnej pracy pokazuje akcja, lecz "my kierujemy nasze kontrole tam gdzie się spodziewamy znaleźć coś". Według Fundacji Rookwool badającej czarną pracę w Danii, wartość czarnej pracy w 2005 roku wyniosła 46 miliardów koron. Pomimo powtarzających się akcji podatkowych, Skat jest przekonany, że nigdy nie wygra walki z pracą na czarno, "My chcemy bardzo zlikwidować czarną pracę lecz to nie jest możliwe. Dlatego będziemy zadowoleni jeśli nasza praca ograniczy czarną pracę". ■

Wizyta Barki w związkach

Na początku października odbyło się spotkanie pomiędzy działaczami Barka, a Zrzeszeniem Zawodów Budowlanych. Celem pobytu Barki w Kopenhadze jest pomoc Polakom znajdującym się w potrzebie socjalnej i często żyjącymi na ulicy. Barka szuka kontaktów z różnymi instytucjami i organizacjami. Dlatego spotkanie ze związkami, które opowiedziały o sytuacji Polaków na rynku pracy i o roli związków w społeczeństwie. Barka przedstawiła plany pracy w Kopenhadze oraz doświadczenia z Polski i Londynu.

Zrzeszenie Związków Zawodowych Budownictwa

- Jest to zrzeszenie 11 związków budowlanych w Kopenhadze (murarze, cieśle, malarze, elektrycy, ogrodnicy, pracownicy robot ziemno – betonowych, monterzy rusztowań, pracownicy wodno – kanalizacji i gazu oraz hydraulicy). Skontaktuj się z nami pod adresem: Mølle Alle 26, 2500 Valby
Redakcja: Robert Olejnik og Mads Bruun Pedersen (DJ).

Napisz i zadzwoń do polsko mówiących związkowców: E-mail: rol@tib.dk (22 79 89 60) lub marcin.n@3f.dk lub (23 45 75 34).
Przeczytaj więcej po polsku na: www.bygsam.dk, www.3f.dk, www.malerneshus.dk